

GIDS Studentenpastoraat Protestantse Kerk in Nederland

begeleidende gids voor studentenpastoraten bij het ontwerp van de subsidieaanvraag, monitoring en evaluatie van projecten

Inleiding en toelichting

De Protestantse Kerk in Nederland beschouwt het studentenpastoraat als een wezenlijk onderdeel van haar roeping en verantwoordelijkheid. De kerk ondersteunt deze vorm van categoriaal pastoraat onder andere financieel, met behulp van de werkgroep studentenpastoraat van de Protestantse Kerk in Nederland en medewerkers van de dienstenorganisatie. In 2018 besloot de generale synode om het studentenpastoraat op projectbasis in te gaan richten, waarbij lokaal draagvlak, flexibiliteit en duurzame partnerships belangrijke kernpunten zijn voor de toekomstbestendigheid van het studentenpastoraat. Vanaf 2019 is het studentenpastoraat daarom overgegaan naar deze projectmatige organisatievorm, onder begeleiding van de dienstenorganisatie en de werkgroep studentenpastoraat.

Met deze gids neemt de werkgroep studentenpastoraat u stap voor stap mee in deze nieuwe manier van projectmatig werken - op basis van subsidietoekenning van maximaal vijf jaar per project. Door monitoring laat u aan de werkgroep zien hoe studentenpastoraat in uw context eruit ziet. U maakt duidelijk hoe het gaat, en wat er met en door studentenpastoraat gebeurt. De werkgroep wil ook graag dat het monitoren en het evalueren met behulp van de jaarrapportage uw werk ondersteunt, en dat u er zelf wat aan hebt in de reflectie op en ontwikkeling van uw werk.

De werkgroep heeft in de ontwikkeling van deze gids met een aantal studentenpastores en bestuurders gesproken over het totstandkomen van de gids. Het werk van studentenpastoraat past niet zomaar in een standaard kwantitatief overzicht. Er is een aantal kernwaarden geformuleerd die ook terugkomen in het toetsingskader om projectaanvragen te beoordelen, zie [hier](#) bij de downloads.

Het werk kenmerkt zich door (1) het relationele aspect (het werk zelf speelt zich in menselijke relaties af, is persoonlijk), (2) flexibiliteit (het werk past zich aan in nieuwe/andere omstandigheden) en (3) een netwerkcultuur (u werkt samen met studenten, kerken, onderwijsinstellingen, andere partners, ook financieel).

De werkgroep wil ervoor zorgen dat het monitoren en evalueren van het project aansluit bij uw context en dat het deel wordt van een soort natuurlijke cyclus in uw werk. Behalve dat de werkgroep een goed beeld kan krijgen van de werkzaamheden, hoopt ze dat deze werkwijze bijdraagt aan uw werk en het studentenpastoraat in het algemeen.

Het e-mailadres van de werkgroep is studentenpastoraat@protestantsekerk.nl.

Toelichting van de formats voor (1) ontwerp met partners, (2) projectaanvraag, (3) jaarrapportage en (4) eindevaluatie.

1. Ontwerp met partners

De werkgroep ziet het opzetten van studentenpastoraat als een ontwerpproces. Daar zijn verschillende partners bij betrokken. Die samenwerking (met onder meer studenten, studentenverenigingen en -organisaties, kerken, onderwijsinstellingen) en een goede inbedding in de lokale context zijn voorwaarden voor de kwaliteit en continuïteit van studentenpastoraat. Maar dat niet alleen: het studentenpastoraat speelt zich juist in een netwerk met andere partners af. Daarom stimuleert de werkgroep dat het ontwerp van de aanvraag, de reflectie op de praktijk en het evalueren samen met de inbreng van die samenwerkingspartners gebeurt. Dit zal in elke context om verschillende partners gaan. Hoe die inbreng bij de verschillende onderdelen precies plaatsvindt, kan ook verschillen. Dat is prima en laat ook direct iets zien van de context van uw studentenpastoraat. Voor de werkgroep is van belang dat er in elk geval een gezamenlijk ontwerp-overleg wordt georganiseerd met de relevante partners. Dit draagt bij aan de kwaliteit van de projectaanvraag bij stap 2.

De volgende vragen kunnen in dit gezamenlijke overleg met partners aan de orde komen:

- **Doelgroep:**
 - Op wie richt u zich? Alle studenten? Bepaalde groepen? Waarom? Kunt u uw doelgroep omschrijven?
- **Missie/Visie:**
 - 'Why?', waarom gaat u studentenpastoraat organiseren? Welke motivatie heeft u, welke motivatie hebben de partners waar u mee samenwerkt?
 - Wat wilt u bereiken? En uw partners?
 - Wat wilt u dat het effect is op studenten die bij studentenpastoraat betrokken zijn?
 - Wat zijn de 'leidende principes' waarmee u aan het werk wilt? Wat is essentieel in uw ogen om het doel te bereiken?
- **Partnership:**
 - Wie zijn er nodig? Welke rol heeft elke betrokken partij, bijvoorbeeld vooral uitvoerend of ondersteunend? En wat houdt die rol in?

- **Bijdragen:**

- Wat doet elke betrokken partij concreet? Wat kunnen de anderen verwachten?
- Kunnen de partners dit bieden of is er meer nodig om hen te ondersteunen in hun bijdrage (ondersteunende activiteiten zoals netwerken, fondsen aanvragen, trainingen en overleg)?
- Zijn er bepaalde risico's of omstandigheden die het werk zelf of de ondersteuning van partners zouden kunnen belemmeren? Geef kort aan hoe u op deze risico's wilt inspelen om deze zo gering mogelijk te houden/maken. Geef ook aan waar eventuele risico's niet te managen zijn, maar onderdeel vormen van de eigenheid van de context.

Maak hiervan een activiteitenplan per jaar, waarbij u het eerste jaar in meer details uitwerkt. Elk jaar deelt u een volgend jaarplan met de werkgroep. Kort samengevat gaat het hierom: wie doet wat, wanneer en wat hebt u nodig om dat te doen? Zie verder hiervoor 3) Jaarrapportage.

2. Projectaanvraag

De volgende stap is het invullen van het aanvraagformulier voor een subsidie voor uw project. Dit format wordt nog verder doorontwikkeld.

3. Jaarrapportage

Elk jaar maakt u een jaarrapportage, zie [hier](#) bij de downloads. U bekijkt zelf of dit samenvalt met het studiejaar of met het kalenderjaar. De werkgroep raadt aan om een startdatum van de cyclus aan te geven in de jaarrapportage, zodat duidelijk is wanneer ze jaarrapportages van u kan verwachten. De jaarrapportage is een evaluatie op het niveau van activiteiten. In jaar 4 is de evaluatie uitgebreider en kan deze leiden tot een nieuwe aanvraag voor financiering voor de jaren daarna. Bij die laatste, uitgebreide, eindevaluatie gaat het om het niveau van doelstellingen en de relaties met partners waar u mee samenwerkt (zie verder 4) eindevaluatie).

In de jaarrapportage gaat het om vijf onderdelen:

1. Kwantitatieve informatie: wat waren de geplande en uitgevoerde activiteiten, aanvullende activiteiten (die niet gepland waren), aantal deelnemers (m/v/z), de mate waarin de doelgroep is bereikt, de mate waarin partners betrokken zijn geweest?
 - a. Het kan helpen om deze informatie na elke activiteit vast te leggen. Zie hiervoor de tabel hieronder als voorbeeld.*
2. Kwalitatieve informatie: korte duidingen die de impact laten zien van de aanwezigheid van een student, een activiteit, een bijdrage, pastorale zorg, samenwerkingspartners, het pastorale team/de studentenpastor. Heb hierbij ook oog voor onverwachte en ongeplande uitkomsten van studentenpastoraat en voor eventuele zorgen die zijn ontstaan.
 - a. Het is aan te raden de kwalitatieve informatie ook na een activiteit vast te verzamelen. U zou deelnemers kunnen vragen: 'Wat heeft je het meest geholpen?', 'Wat zou je een ander over deze bijeenkomst/ontmoeting vertellen?', 'Welk effect heeft dit op je gehad?', 'Hoe zou het verbeterd kunnen worden?'
 - b. De werkgroep kan u mogelijk helpen met ideeën om eenvoudig kwalitatieve informatie te verzamelen.
3. Anekdotische informatie: één of twee korte typerende verhalen die het werk tot leven brengen. Ze laten iets specifiek zien: ze kunnen inspireren en u kunt ze gebruiken bij communicatie met andere partijen en eventuele financiers om op beeldende wijze wat te vertellen over het werk en de impact.
 - a. Geanonimiseerd kan de werkgroep deze verhalen ook gebruiken in de communicatie met de generale synode van de Protestantse Kerk,

het moderamen en bestuur van de dienstenorganisatie. Daarmee kan ze deze stakeholders duidelijk maken wat de impact van studentenpastoraat is.

4. Vooruitblik: een nieuw jaarplan. Daarin laat u zien hoe u de reflectie op de uitkomsten (punt 1, 2 en 3) gebruikt met het oog op het werk in het komende jaar. Wat moet vooral hetzelfde blijven? Wat is belangrijk om te veranderen? Zijn er nieuwe partners waar u mee wilt samenwerken? Of wilt u op een andere manier samenwerken?
5. Financiële rapportage en planning voor het volgende jaar.

4. Eindevaluatie

In het vierde jaar - meestal het een-na-laatste jaar van de looptijd van de projectsubsidie - is het eindverslag uitgebreider: u staat uitgebreid stil bij de lessons learned van de afgelopen jaren. U gaat in op de doelstellingen (zijn deze behaald?) en op de vormen van samenwerking. Dit is vooral van belang als u een nieuwe aanvraag wilt indienen. Wat zijn dan de doelstellingen? En wie is de doelgroep? Is uw missie/visie veranderd?

De eindevaluatie rapporteert ook over een vergelijking tussen de geplande en de gerealiseerde activiteiten, de voorziene en behaalde resultaten, als ook de begrote en de gerealiseerde uitgaven en inkomsten. De oorzaken van de verschillen tussen planning en realisatie worden toegelicht. Deze eindevaluatie doet u samen met uw lokale doelgroep en de partners waar u mee samenwerkt. Dat levert uzelf een diepgaander beeld op van uw eigen studentenpastoraat en daarmee bereidt u uzelf voor op een eventuele nieuwe aanvraag.

* **Voorbeeldtabel van een ontwerp jaarplanning.** Deze tabel kunt u als voorbeeld gebruiken om uw jaarplanning - op activiteitsniveau - mee in te vullen. In de linkerkolom gaat het om het uitwerken van de doelen in een aantal activiteiten. Vervolgens geeft u aan wie en wat u daarvoor nodig hebt.

Eerste jaar: Implementatie	Organisator / Trekker	Partners	Wanneer?	Wat is er nodig?	Resultaat <i>(monitoring informatie na activiteit)</i>
Uitkomst 1 - Activiteit 1 - Activiteit 2 enz.					
Uitkomst 2 - Activiteit 1 - Activiteit 2 enz.					
enzovoort					

